LETNIA SZKOŁA JĘZYKA, LITERATURY I KULTURY POLSKIEJ

XIX TURNIEJ TŁUMACZY

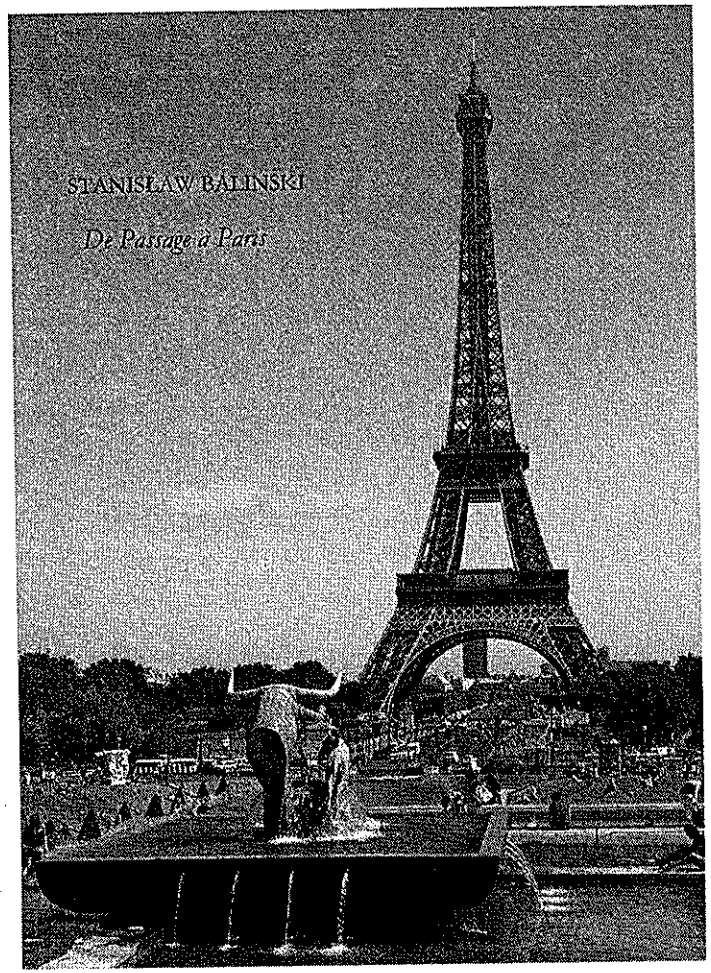

CIESZYN 2010

Projekt współfinansowany przez

Śląskie.
Pozytywna energia

Stanisław Baliński urodził się 2 sierpnia 1898 roku w Warszawie. Był polskim poetą, prozaikiem, eseistą i dyplomatą.

Ukończył polonistykę na Uniwersytecie Warszawskim oraz teorię i kompozycję muzyki w Wyższej Szkole Muzycznej w Warszawie, studiował też prawo. W 1920 został członkiem grupy poetyckiej Skamander. W 1922 został pracownikiem Ministerstwa Spraw Zagranicznych. Pięć lat przebywał na placówce w Chinach, następnie w Brazylii i Iranie. W 1939 przez Rumunię udał się do Paryża, później do Wielkiej Brytanii. W latach 1939-1940 był pracownikiem Ministerstwa Informacji i Dokumentacji rządu emigracyjnego. W latach 1940-1945 był pracownikiem polskiego MSZ w Londynie. Po wojnie pozostał na emigracji.

Wydał tomiki wierszy *Wieczór na Wschodzie* (1928), *Tamten brzeg nocy* (Londyn 1942), *Wiersze zebrane 1927-1947* (Londyn 1948), *Peregrynacje. Poezje wybrane 1928-1981* (Warszawa 1982). Był również autorem opowiadań: *Miasto księżyców* (1924) oraz *Talizmany i wróżby* (Londyn 1965). Opublikował również pamiętniki *Two Septembers 1939 and 1940. A Diary of Events* (Londyn 1941) oraz felietony *Antrakty, czyli notatki o życiu i sztuce w drugiej połowie XX wieku w Londynie* (Londyn 1978). Po wojnie stale pisywał felietony w „Wiadomościach Literackich" Mieczysława Grydzewskiego.

Zmarł 12 listopada 1984 roku w Londynie.

Stanisław Baliński

De Passage à Paris

Dover. Chopin odpływa w noc listopadową,
Ach, ileż to lat temu! Celnik przy latarni
Powtarza: „Pan do Polski". Towarzysz Chopina
Tłumaczy, że pan Chopin do Polski nie wraca,
że to sprawa idei... Anglik nie rozumie,
Wczytuje się w dokument – nad Kanałem mgły –
„Przecież tu napisane, że z Warszawy, Polak,
Że przejazdem przez Paryż"...

De Passage à Paris

Chopin chowa dokument do podróżnej torby,
Jest umęczony, kaszle i ręka mu drży.
Sygnał. Okręt odpływa. Cisza na okręcie,
Ale kto by się wsłuchał, usłyszałby może
Wizę na dokumencie,
Śpiewającą wizę,
Jak ballade podróżną, tę nienapisaną,
Balladę bez opusu, nigdy nie zagraną,
Bezsenną, choć się czasem emigrantom śni:

De passage, de passage à Paris

De Passage à Paris

Dover. Shopen lundroi në një natë nëntori,
Ahh, që sa vite para! Doganieri rreth fenerit
Përsërit: „Zotëria për në Poloni". Shoku i Shopenit
Shpjegon, se Zotëri Shopen në Poloni nuk kthehet,
Kjo është një çështje e ideve... Anglezi nuk kupton,
Thellohet në pasaportën – përmbi Kanalin mjegulla –
„Por këtu është e shkruar, se prej Varshavës, Polaku,
Kalon nëpër Pariz"...

De Passage à Paris

Shopeni fsheh pasaportën në bagazhin,
Është shumë i lodhur, kollitet dhe dora i dridhet.
Signal. Anija lundroi. Qetësi në anije,
Mirëpo kush kishte hapur veshët, ndoshta do të ndëgjonte,
Vizën në pasaportë,
Vizën e cila këndon,
Si një baladë udhëtuese, atë të pashkruar,
Baladë pa opus, fare e pakënduar
Të paëndërrueshmen, edhe pse ndonjëherë emigrantëve iu ëndërrohet..

De passage, De passage à Paris

na język albański przełożył
Elldin CAKOLLI (Macedonia)

De Passage à Paris

Dover. Chopin set sail on a November's night
Oh, how many years now! "To Poland",
said he to the officer beneath the streetlamp.
"He returns home – he has business there",
explained Chopin's companion, for he knew no English.
Checking his papers by the foggy English channel, said the guard:
"Make your mark, that you are Polish, of Warsaw –
and that through Paris you would pass."

De Passage à Paris

Restoring his papers to the safety of his case –
He was tired. He coughed, his hands shook.
A signal! Silence fell as the ship set sail,
but who would listen, who would hear?
From the stamps of his papers
came the ballad of his travels;
like an unwritten ballad of a journeyman –
never composed, but forever known;
always sleepless, and yet oft dreamt:

De passage, de passage à Paris.

na język angielski przełożył

Roger HACKETT (WielkaBrytania)

دوفـــــر

شوبـن يبحر في ليالي نوفمبـــر ,
اخ , من كـام سنة فـاتـت ....
كومسري بكشـاف يكرر " سيـدي الي بولندا "
صديق شوبـن , قـــال :-
" السيـد شوبـــن لا يرجع الي بـــولندا , لكن لدية افكار اخري "
لا يفهم الانجليزية , يقراء بتركيز في المستنـــدات ,

علي القنـاة ضبـــاب .....
على الرغم من وجود هنا كتابة " هذا من فرشـافا , بولندي "
" يمـــر من خـــلال بـــاريس "

شوبن يخفي مستنداته في حقيبة اخري ,
انه مرهـق ويكح ويديـه ترتعش ,

صفيـررررر... بـاخرة تبحر ,
السكون في الباخره , ولكن شخص ما يسمع , ما يمكن سماعه .

" الفيـــزا في المستندات "
يغني الفيـــــزاااااا ,
مثل اغنيـــة " بـــالادااا " , هـذة الاغنية " بـــالادااا " بدون لحن ولا تعزف نهائيا .
سهـــــران .

" أريد أن أهجر أحلامي "

na język arabski przełożył

Alaa Hassan Mohamed GOMMA (Egipt)

De Passage à Paris

Дувэр. Шапэн адплывае ў начы лістапада,
Ах, колькі ж гадоў мінула! Мытнік ля ліхтара
Паўтарае: "Пан у Польшчу". Таварыш Шапэна
Тлумачыць, што пан Шапэн у Польшчу не вяртаецца,
Што гэта справа ідэі… Англічанін не разумее,
Учытваецца ў дакумент – над Каналам імглы –
"Але ж тут напісана, што з Варшавы, паляк,
Што праездам праз Парыж"…

De Passage à Paris

Шапэн хавае дакумент у падарожную торбу,
Знябыты, кашляе, і рука яго дрыжыць.
Сігнал. Карабель адплывае. Ціша на палубе,
Але калі б хто-небудзь услухаўся, пачуў бы, можа,
Візу на пашпарце,
Візу, якая спявае,
Як падарожную баладу, тую ненапісаную,
Баладу без опусу, ніколі не граную,
Бяссонную, хоць часамі яе эмігранты сняць:

De passage, de passage à Paris

na język białoruski przełożyła
Iryna PINCHUK (Białoruś)

De Passage à Paris

Дауэр. Шапэн адплывае ў лістападовую ноч.
Ах, колькі ўжо год таму! Мытнік каля ліхтара
Паўтарае: «Пан у Польшчу». Таварыш Шапэна
Тлумачыць, што Шапэн не вяртаецца ў Польшчу,
Што гэта справа ідэі… Англічанін не разумее.
Учытваецца ў дакумент – над каналам імгла –
«Але ж тут напісана, што з Варшавы, паляк,
Што праездам праз Парыж»…

De Passage à Paris

Шапэн хавае дакумент у падарожную торбу.
Ён стомлены, кашляе, у яго дрыжыць рука.
Сігнал. Карабль адплывае. На караблі цішыня.
Але калі б хто ўслухаўся – можа, пачуў бы
Візу на дакуменце,
Што спявае,
Як падарожна баллада – ненапісаная,
Балада без опуса, ніколі не граная,
Бясконцая, хоць часам эмігрантам сніцца

De Passage à Paris

na język białoruski przełożyła
Katarzyna KONCZEWSKA (Białoruś)

De Passage à Paris

Доувър. Шопен тръгна в нощ ноемврийска
Преди няколко години! Митничар край фенера
Повтаря: „Господинът за Полша". Приятелят на Шопен
Превежда, че господинът в Полша се не връща,
Че това е дело от идеи…Англичанинът не разбира,
Зачита се в документа – край Канала мъгла –
„Нали тук е написано, че полякът от Варшава
Ще премине през Париж"…

De Passage à Paris

Шопен пъхва документа в пътната чанта,
Уморен е, кашля и ръката му трепери.
Сигнал. Корабът отплава. Тишина на кораба,
Но кой би се вслушал, кой би чул искането
На визата,
Пееещата виза,
Като пътуваща балада, ненаписана
В никаква творба, никога не изпълнявана,
Безценна, макар понякога да се присънва на емигрантите.

na język bułgarski przełożyła
Dafinka STOJCZEWA (Bułgaria)

過境巴黎
十一月夜，
蕭邦乘船告別多佛，
嘆!多少歲月，
燈塔夫重複道:
「先生去波蘭」
隨同解釋道:
「蕭邦先生活回不去波蘭」
不明白的英國人
在英吉利海峽的濛霧中
查看文件:
「從華沙來
波蘭人
過境巴黎」
蕭邦將文件收進行李
疲累
咳嗽
顫抖的手，
船鳴，離港，
海，一片寧靜，只聽見
簽證在歌詠，
像是旅行的弦律，
永遠不成譜
只圍繞在失眠遊子的
夢中

na język chiński przełożyła
Enlai TANG (Tajwan)

De Passage à Paris

Dover. Chopin odplouvá do listopadové noci,
ach, kolik už je tomu let! Celník při lucerně
opakuje: „Do Polska jedete." Chopinův přítel
vysvětluje, že pan Chopin se do Polska nevrací,
jedná se o ideje... Angličan nerozumí,
pročítá dokumenty – nad Kanálem mlhy –
„Přece se tu píše, že je z Varšavy, Polák,
že projíždí přes Paříž" ...

De Passage à Paris

Chopin schová doklady do cestovní brašny,
je utrápený, kašle a ruka se mu chvěje.
Signál. Loď vyplouvá. Na lodi je ticho,
ale kdo by se zaposlouchal, zaslechl by možná
vízum na dokladech,
zpívající vízum,
jako baladu cestujícího, onu nenapsanou,
baladu bez opusu, nikdy nezahranou,
bezesnou, ač někdy o ní emigranti sní:

De passage, de passage à Paris

na język czeski przełożyła
Anna PLASOVÁ (Czechy)

De passage à Paris

Dover. Chopin s'éloigne dans la nuit de novembre
Ah, combien d'année déjà ! Le douanier, près de la lanterne
Répète « Monsieur va en Pologne ». Le compagnon de Chopin
Explique que Monsieur Chopin ne retourne pas en Pologne,
Que c'est une affaire d'idées… L'Anglais ne comprend pas,
Il est absorbé par le document – la brume sur le canal –
« Pourtant il est écrit que le Polonais est de Varsovie,
Qu'il passe juste par Paris »…

De Passage à Paris

Chopin cache le papier dans son sac de voyage,
Il est lassé, il tousse et sa main le déchire.
Le signal. Le navire s'éloigne. Silence à bord,
Mais si on écoutait avec attention, on entendrait peut-être
Le visa sur le document,
Le visa chantant,
Comme une ballade de voyage, ce non-écrit,
Ballade sans opus, jamais jouée,
Insomniaque, même si parfois l'émigrant rêve :

De passage, de passage à Paris

na język francuski przełożył
Brice THISSEN (Belgia)

De Passage à Paris

Douvres. Chopin prend la mer une nuit de novembre,
Ah, combien de temps déjà ! Le douanier près du phare
Répète : « Monsieur va en Pologne ». L'ami de Chopin
Explique que Monsieur ne retourne pas en Pologne,
Que c'est une affaire d'idées… L'Anglais ne comprend pas,
Il lit bien sur le passeport – brouillard sur la Manche –
« Mais c'est écrit là, de Varsovie, Polonais,
Qu'il passe par Paris »…

De passage à Paris

Chopin range le passeport dans son sac de voyage,
Il est éreinté, il tousse et ses mains tremblent.
Un signal. Le bateau prend la mer. Silence à bord,
Mais pour qui tendrait l'oreille, il entendrait peut-être
Le visa sur le passeport,
Le visa chantonnant,
Comme une balade de voyage, un air non écrit,
Une balade sans opus, encore jamais jouée,
Qui ne dort pas, quoiqu'en rêvent parfois les émigrés :

De passage, de passage à Paris

na język francuski przełożyła
Claire BOUCHER (Francja)

De passage à Paris

Douvres. Chopin embarque dans la nuit de novembre. Hélas, que d'années ont passé! A la lueur de sa lanterne, le douanier répète: « Monsieur s'en va en Pologne. » L'ami de Chopin traduit qu'il ne peut retourner en Pologne en raison de ses opinions … L'Anglais ne comprend pas. Il s'en tient au passeport – la Manche est couverte de brume - « Pourtant il est écrit ici: *Polonais, de Varsovie* et *de passage à Paris* … »

De passage à Paris

Chopin jette le passeport dans son sac de voyage. Il est souffrant, pris par la toux, son bras tremble. Sonne le départ. Le bateau met les voiles. Le silence règne à bord. Mais quiconque, pourvu qu'il tende l'oreille, entendrait peut-être un visa sur le passeport, un visa qui chante tel une ballade voyageuse qui n'aurait pas été écrite. Une ballade sans opus, jamais jouée et insomniaque, quoiqu'elle hante parfois les rêves des émigrés.

De passage, de passage à Paris

na język francuski przełożył
Eloi PIET (Francja)

De Passage à Paris

Dover. Chopin partía una noche de noviembre,
¡Cuántos años ha! Junto al faro un hombre imponente
Repetía "Usted, a Polonia". Su camarada
Le explicaba que Chopin allá no regresaba
Una cuestión de ideas… El inglés no entendía
Y los papeles releía… Canal en niebla.
"Mire lo que pone aquí: de Varsovia, polaco
Que está en París de paso"…

De Passage à Paris

Chopin esconde los papeles en su maleta,
Tose, muy angustiado, sus manos temblequean.
Bocina. El barco leva anclas y reina el silencio;
Pero si alguien escuchara, oiría los arpegios
Del visado entre papeles,
Visado cantor,
Una balada sin opus, viajante tonada,
Nunca jamás escrita, jamás interpretada,
Insomne, aunque a veces con emigrantes soñaba:

De passage, de passage à Paris

na język hiszpański przełożył
Daniel GARCÍA (Hiszpania)

De Passage à Paris

Dover. Chopin zarpa en una noche de noviembre;
¡Ay... Hace ya tanto tiempo! El aduanero, junto al farol,
Repite: "A Polonia". El compañero de Chopin
explica que Chopin no vuelve a Polonia,
que se trata de algo importante... El inglés no entiende nada,
lee detenidamente la documentación, en aquel canal con neblina:
"No obstante, aquí dice que es de Varsovia, polaco,
que está de paso por París..."

De Passage à Paris

Chopin guarda la documentación en la bolsa de viaje;
está abatido, tose, le tiembla mano.
Se oye una señal. El navío zarpa. Se hace el silencio en el navío;
mas quien escuche con cautela, escuchará quizás
al visado de entre la documentación,
al melancólico visado
cual balada indeterminada, jamás interpretada,
mas aunque los emigrantes sueñen con ella, persiste sin dormir:

De passage, de passage à Paris

na język hiszpański przełożył
Jose María Rosa BASTIDA (Hiszpania)

De Passage à Paris

ドーヴァー
11 月のある夜ショパンは出航した。
ああ、どれほどの月日が経っただろう!
灯台の前の税関史は繰り返す
「ポーランド行きはこちら」
ショパンの同行者は説明する、ショパンさんはポーランドには戻らないんです
イギリス人にはその言葉の真意は分からなかった。
霧の立ち込める水路のそばで彼は書類を調べる。
「だってここに書いてあるじゃないですか、ワルシャワ出身の、ポーランド人だって、
パリを経由しての道すがら」…

De Passage à Paris

ショパンは旅行鞄にその書類をしまう。
彼は疲れていて、咳をしていた。手も震えている。
汽笛。船は動き出す。静寂。
けれどももし耳を傾ける人がいたならば、
聴いたかもしれないだろう
その書類のビザ、それは歌うビザ
さまよい続ける、五線譜にかかれることのないバラードのような
作品番号のない、
けして演奏されることのない、眠ることのないバラードのような
しばしば亡命者たちが夢に見るけれども。

De passage, de passage à Paris

na język japoński przełożyły
Makiko KIHARA i **Mikako SAKAMOTO** (Japonia)

De Passage à Paris

도버해협. 11 월의 어느 밤, 쇼팽이 배를 타고 어디론가 가고 있네.
얼마나 오래전 일인지! 등대 옆에 선 세관원이
되풀이 하는 말. „폴란드로 돌아가시오!" 쇼팽의 동행자가
설명하기를, 쇼팽은 폴란드로 돌아가지 않는다고,
이것은 이념의 문제라고... 영국인은 이해하지 못한 채
서류를 골똘히 들여다보내, 안개 싸인 해협에서.
„여기 써 있잖소. 바르샤바 태생의 폴란드인이라고,
파리를 통과하는 여행객이라고."
쇼팽은 여행가방에 서류를 집어넣네.
지칠대로 지쳐, 기침을 콜록이며, 양손을 떨면서.
뱃고동이 울리고, 마침내 출발. 배 안에는 적막이 흐르네.
하지만 귀를 기울이면 아마도 들리리니
서류 속의 비자,
비자의 노래를.
아직 채 씌어지지 않은 여행자의 발라드를.
작품번호도 없고, 그 어디에서도 연주되지 않은 발라드를.
잠들지 못하는 밤라드, 그러나 이민자들의 꿈 속에 이따금 어른거리는
그 발라드를:

De passage, de passage à Paris

na język koreański przełożyła
Estera CZOJ (Korea)

De Passage à Paris

Doveris. Šopenas išplaukia lapkričio naktį
Ak, kiek metų atgal! Smuklininkas prie švyturio
Kartoja: „Ponas į Lenkiją". Šopeno kompanionas
Aiškina, kad ponas Šopenas į Lenkiją negrįšta,
Kad tai idėjos reikalas...Anglas nesupranta,
Įsiskaito į dokumentą- rūko kanale-
„Juk čia parašyta, kad iš Varšuvos, Lenkas,
Kad pravažiuoja Paryžių"...

De Passage à Paris

Šopenas slepia dokumentą į kelioninį maišą,
Pavargęs, kosti ir ranka jam dreba.
Signalas. Laivas išplaukia. Laive tyla.
Bet jei kas įsiklausytų, išgirstų gal
Vizą ant dokumento,
Dainuojančią vizą,
Kaip kelioninę baladą, tą neparašytą
Baladą be oposo, niekad nesugrotą
Bemiegią, nors kartais emigrantų sapnuotą:

De passage, de passage à Paris

na język litewski przełożyła

Justyna SIEMIERZ (Litwa)

De Passage à Paris

Довер. Шопен заминува во една ноември ноќ,
Ах, колку години поминаа! Цариникот стои пред светилникот
и повторува: „Господинот до Полска?" А сопатникот на Шопен
објаснува дека тој не се враќа во Полска
и дека се работи за идеја... Англичанецот не разбира,
се загледува во документот – над Каналот има магла -
„Нели тука пишува дека е Полјак, од Варшава,
дека патува преку Париз"...

De Passage à Paris

Шопен го става документот во патната торба,
изморен е, кашла и раката му трепери.
Сигнал. Бродот одпловува. Тишина на бродот.
Но кој би се вслушал, можеби би ја слушнал
визата на документот,
распеаната виза,
како патничка балада, таа ненапишана,
Балада без опус, никогаш незасвирена,
Бессона, иако понекогаш емигрантите сонуваат:

De passage, de passage à Paris

na język macedoński przełożyły

Stefanija TODOROVIĆ, Pavlina MANAVSKA,
Zlata MARKOSKA, Dragana KOSTIĆ, Ivana MANASIJOVA
(Macedonia)

De Passage à Paris

Dover. Op een novembernacht vaart Chopin weg.
Ach, zo lang geleden. De douane bij de lantaarnpaal
Herhaalt: „U gaat naar Polen". Een vriend van Chopin
Legt uit dat meneer Chopin niet terug naar Polen gaat
en dat dit een reden heeft... De Engelsman begrijpt er niets van,
ontcijfert het document boven een Kanaal van mist
„Maar hier staat dat een Pool, uit Warschau Parijs enkel passert"...

De Passage à Paris

Chopin stopt de documenten in zijn reistas
Hij is doodmoe, hoest en zijn hand trilt
Een signaal. De boot vaart af. Stilte op de boot.
Maar als men goed luistert, hoort men misschien
het visum op het document
Een ballade zonder muziek, nooit bespeeld
Slapeloos, maar soms in de dromen van emigranten.

De passage, de passage à Paris

na język niderlandzki przełożyła
Renata ROUWELER (Holandia)

De Passage à Paris

Dover. Een novembernacht. Chopin vaart weg,
Ach, wat een jaren geleden! De douane naast de lantaarnpaal
Herhaalt: „U gaat naar Polen". Chopin's vriend
Legt uit, dat meneer Chopin niet terug gaat naar Polen,
door omstandigheden... De Engelsman begrijpt het niet,
Probeert het document af te lezen – boven een Kanaal van mist -
„Hier is toch geschreven, dat hij uit Warschau komt, een Pool,
Die Parijs enkel passeert tijdens zijn reis"...

De Passage à Paris

Chopin plaatst het document terug in zijn reistas,
hij is oververmoeid, hoest, en zijn hand trilt.
Een signaal. Het schip vaart af. Een stilte op het schip,
Maar wie echt zou luisteren, zou het misschien kunnen horen,
Het visum op het document,
Een zingend visum,
als een reisballade, ongeschreven,
Een ballade waar nog nooit aan gewerkt is, die nog nooit gespeeld is,
Slapeloos, maar toch dromen emigranten er soms over:

De passage, de passage à Paris

na język niderlandzki przełożyła
Sophie ROUWELER (Holandia)

De Passage à Paris

Dover. Chopin legt in einer Novembernacht ab.
Ach, wie viele Jahr' ist's her! Der Zöllner an der Laterne
Wiederholt: „ Gen Polen, der Herr." Chopin's Begleiter
Übersetzt, Herr Chopin kehre nicht nach Polen zurück,
es sei eine Ideensache... Der Engländer versteht's nicht,
liest sich in das Dokument ein – der Kanal durchsetzt von Nebelschwaden –
„Ach, hier steht es doch geschrieben, dass aus Warschau, ein Polake,
auf der Durchreis' durch Paris."

De Passage à Paris

Chopin verstaut das Dokument in seinem Reisegepäck,
Er ist erschöpft, er hustet und seine Hand bebt,
Das Signal. Das Schiff legt ab. Stille auf dem Schiff,
aber wer genauer hinhorchte, der hörte vielleicht
das Visum auf dem Dokumente,
das singende Visum,
Wie eine reiserische Ballade, noch nicht niedergeschrieben,
eine Ballade ohne Opus, nie gespielt,
Traumlos, obwohl von Zeit zu Zeit manch' Emigrant wohl von ihr träumt:

De passage, de passage à Paris

na język niemiecki przełożył
Wojciech KIEŁKOWSKI (Niemcy)

De Passage à Paris

Dover. In einer Novembernacht legt Chopin ab.
Ach, wie viele Jahre das schon her ist! Ein Zöllner vor der Laterne
Er wiederholt: "Herr nach Polen". Der Begleiter von Chopin
erklärt, dass Chopin nicht nach Polen zurückkehrt,
dass es sich lediglich un eine Idee handelt. Der Engländer versteht es nicht,
er liest sich in das Dokument ein Nebel über dem Kanal –
"Hier steht doch geschrieben, dass er aus Warschau ist, Pole
und über Paris fährt"...

De Passage à Paris

Chopin verstaut das Dokument in der Reisetasche,
er ist müde; er hustet und seine Hand zittert.
Das Nebelhorn ertönt. Das Schiff legt ab. Stille auf dem Schiff.
Aber wer würde hinhören, wer könnte es erhören
Das Visum auf dem Dokument
Ein singen des Visum
Wie eine Ballade der Reise, ungershrieben,
Eine Ballade ohne Schrift, ungespielt.
Traumlos, obgleich manch ein Emigrant davon träumt:

De passage, de passage à Paris

na język niemiecki przełożyły
Nadine GEBAUER, Emily KATZENSTEIN,
Barbara PITULA
(Niemcy)

De Passage à Paris

Довер. Шопен скрывается в ночь ноября.
Ах, как бежит время!
Таможенник, одетый в свет фонаря вторит:
«Господину до Польши... Господину до Польши ехать».
Товарищ Шопена спорит, пытается все разъяснить,
Что друг не вернется в Отчизну – то дело идеи…
Англичанин не верит.
В руках его вновь документ, гласящий:
«Господин, рожденный поляком…
Проездом до Варшавы чрез Париж».

De Passage à Paris

Шопен прячет бумаги, он утомлен:
Тихий кашель, дрожащие руки.
Сигнал. Корабль скрывается в ночь ноября.
Тишина на судне.
Но если бы кто-нибудь вслушался, то,
Возможно, услышал бы шепот метки дорожной,
Поющей визы.
Ее песня, как баллада, та ненаписанная.
Баллада без опуса. Никогда не звучащая –
Никем не услышанная…
Оставшаяся мечтой эмигранта в пору бессонницы.
О, приснись! О, приснись…

De passage, de passage à Paris

na język rosyjski przełożyła
Ekaterina NIKITINA (Rosja)

De Passage à Paris

Дувр. Шопен отплывает в ноябрьскую ночь,
Ах, как же давно! Таможенник под фонарем
Твердит: «Вы ведь в Польшу». Товарищ Шопена
Объясняет, что тот в Польшу не возвращается,
Что дело в идее… Англичанин не понимает,
Вчитывается в документ – над Ла-Маншем туман –
Ведь тут же написано, что поляк, из Варшавы,
Что проездом через Париж…

De Passage à Paris

Шопен прячет бумагу в дорожную сумку,
Он устал, кашляет, и рука дрожит.
Гудок. Корабль отплывает. Вокруг тишина,
Но если бы вслушаться, то можно услышать
Визу на документе,
Поющую визу,
Как балладу дорожную, никогда не написанную,
Балладу без звука, не сыгранную,
Бессонную, хотя эмигрантам и снится:

De passage, de passage à Paris

na język rosyjski przełożyła
Irena SZESTOPAŁOWA (Rosja)

De Passage à Paris

Дувр. Шопен уплывает ноябрьской ночью,
Как это было давно! Таможенник под фонарём
Опять говорит: «Значит, Вы в Польшу».
Спутник Шопена сказал, что тот не вернётся,
Что это идейный вопрос… Англичанин не понял
И вчитывается в документ – над Ла-Маншем туман –
«Но тут же написано, что из Варшавы, поляк,
Что проездом через Париж»…

De Passage à Paris

Шопен прячет бумагу в дорожную сумку,
Он усталый, кашляет, рука у него дрожит.
Дан свисток. Корабль отчалил. Вокруг тишина,
Но если прислушаться, можно услышать,
Что виза на документе
Звучит как баллада
О странствии, ещё не написанная, без номера,
Ни разу не сыгранная, неспящая,
Та, что к эмигрантам приходит – только усни:

De passage, de passage à Paris

na język rosyjski przełożyła
Ksenia DIMITRIEWA (Rosja)

De Passage à Paris

Доуер. Шопен отплывает в ноябьскую ночь.
Ах, как давно то было! Пограничник повторяет :
«Пан в Польшу ?». Спутник Шопена обьясняет,
что тот не вернётся уж в Польшу, что это дело принципа...
Не понимает англичанин, рассматривая паспорт –
Над *каналом мглы* –
«Ведь здесь написано - с Варшавы, поляк,в Париж проездом»...

De Passage à Paris

Шопен прячет паспорт в дорожную сумку.
Измученный, он кашляет, трясуться его руки.
Сигнал. Корабль отплывает.
И тишина на корабле.
А если вслушиться, то можно бы услышать
На документе визу, которая поёт дорожную балладу.
Ту, не написанную, балладу без опусу, не сыгранную до се,
Безсонную, но столь желанную для эммигрантов:

De passage, de passage à Paris

na język rosyjski przełożył
Pavel YAKIMOVETS (Rosja)

De Passage à Paris

Довер. Шопен испловљава у новембарску ноћ,
Ах, кад то беше! Цариник крај светионика
Понавља: "Идете у Пољску." Сапутник Шопена
Објашњава да се господин Шопен у Пољску не враћа,
да је то ствар принципа... Енглез не разуме,
Види се из документа – над Каналом магле -
"Јер ту је написано, да из Варшаве, Пољак,
пролази кроз Париз..."

De Passage à Paris

Шопен одлаже исправе у путничку торбу,
Изнурен је, кашље и рука му дрхти.
Сигнал. Брод испловљава. Тишина на броду,
Али ко би ослушнуо, чуо би можда
Визу,
Распевану визу,
Као путничку баладу, ту ненаписану,
Баладу без опуса, никад неодсвирану,
Бесану, мада је понекад емигранти сневају:

De passage, de passage à Paris

na język serbski przełożyły
Maria MEDJO, Jovana NIKOLIĆ, Marina PIPER
(Serbia)

De Passage à Paris

Dover. Chopin odchádza za novembrovej noci,
Ach, tie roky! Colník pri majáku
Opakuje: "Pán ide do Poľska" . A Chopinov spoločník
Tlmočí, že pán Chopin sa do Poľska nevracia,
že to hlbší úmysel... Angličan nerozumie,
skúma dokumenty – nad kanálom sa vznáša hmla -
"Predsa tu je napísané, že z Varšavy, Poliak,
z prejazdom cez Paríž"...

De Passage à Paris

Chopin vkladá dokumenty do cestovnej tašky,
Je strápený, kašle a ruka sa mu chveje.
Signál. Loď opúšta prístav. Ponorená v tichu,
ale kto by sa započúval, možno by začul
Víza v dokumentoch,
Spievajúce víza,
Sťa by cestovnú baladu, tú nepísanú
Sťa baladu bez opusu, nikdy nehranú,
Bezsennú, i keď občas sa emigrantom sníva:

De passage, de passage à Paris

na język słowacki przełożył
Michal REMIŠ (Słowacja)

De Passage à Paris

Дувр. Шопен відпливає в ніч листопадову.
Ах, як давно це було! Митник біля маяка
Повторює: «Пан до Польщі». Приятель Шопена
Тлумачить, що пан до Польщі не вернеться,
що це справа ідеї… Англієць не розуміє,
вчитується у документ – над Каналом імла –
«Але ж тут написано, що з Варшави, Поляк,
Що проїздом через Париж…»

De Passage à Paris

Шопен ховає документ до дорожньої торби,
Змучений, кашляє, рука тремтить.
Сигнал. Корабель відпливає. Тиша на кораблі,
Але, якщо вслухатись, можна почути
візу на документі,
співаючу візу,
Як баладу подорожуючого, ту, ненаписану,
Баладу без номеру, ніколи не зіграну,
Безсонну, хоч інколи приходить у сні.

De passage, de passage à Paris

na język ukraiński przełożyła
Liliia GRYGORUŚ (Ukraina)

De Passage à Paris

Довер. Шопен відпливає в листопадову ніч,
Ах! Скільки ж то років! Митник при ліхтарі
Повторює: «Пан до Польщі». Товариш Шопена
Пояснює, що Шопен вже не повернеться,
що це справа ідеї… Англієць не розуміє
Вчитується в документ – над Каналом туман –
«Але ж написано, що пан з Варшави, поляк,
Що тільки проїздом в Парижі…

De Passage à Paris

Шопен ховає документ до подорожньої валізи,
Змучений, кашляє і його рука дрижить.
Сигнал. Корабель відпливає. Тиша на кораблі.
Але якщо би хтось вслухався, може почув би
Візу на документі
Візу, що співає
Як подорожня балада, але ненаписана
Балада без опусу, ніколи не зіграна
Безсонна, хоч інколи імігрантам сниться:

De passage, de passage à Paris

na język ukraiński przełożyła
Tetiana KAMYSHANOVA (Ukraina)

De Passage à Paris

Английский порт Dover.
Туман и мгла.
Блеск фонаря.

В каком-то давнем ноябре
В ночь отплывет на корабле
Шопен с товарищем вдвоем.
Больной, усталый…

Мгла и тишь.
Для Англичан все непонятно:
„ Поляк? С Варшавы?
И в Париж?
И не транзитом?
И идся?..”
Печать на визе, - как камея…
Поет сигнал.
Корабль отплыл, скрипит штурвал.
И визы песнь на документе
Под звуки волн.

Баллада – сон
Для эмигрантов всех времен.

na język ukraiński przełożyła
Yunna KHARKEVYCH (Ukraina)

De Passage à Paris

Дувр.Шопен выдпливаэ у нич листопадову,
ох, скыльки проплило часу...

Лиш митник при свытлы медовому,

питаэ його самоту:
Чи пан до Польщи?
овариш Шопена видповидаэ,
що пан до Пльщи не вертаэ,
це справа чести...
Англиэць не зрозумив ничого,
лиш шисть виразних слив,
неначе музика души:
Поляк, з Варшав, в Парижи тимчасово.
Шопен ховаэ в торбу души крик.
Знеможений кашлем, хворобою,
в повитри вин чуэ сигнал,

гвалтовно цей звук усе зминюэ,

души обавляючи жаль.
А хто би вслухався у музику,
чаривну мелодию виз.

Баладу мандруючу без опусу,
безсонну и вичну,до слиз!

na język ukraiński przełożyła
Marianna SHCHUR (Ukraina)

De Passage à Paris

Dover. A novemberi éjszakában Chopin eltávolodik a parttól,
Ó, hány éve már! A vámőr a lámpásnál ismátli: „Lengyelországba való".
Chopin útitársa magyarázza, hogy Chopin nem tár vissza Lengyelországba,
Hogy ez eszmei kérdés... Az angol nem érti, belemélyed az okmányba – a csatorna
fölött köd – „Hiszen ide az van írva, hogy Varsóból, lengyel, átutazással Párizson
keresztül"...

De Passage à Paris

Chopin beteszi az útlevelet az utazótáskába,
Megkínzott, kühácsel és reszket a keze.
Jel. A hajó elindul. Csend van a hajón.
De ha valaki legalább meghallgatna, meghallaná a vízumot a dokumentumben,
Éneklő vízumot, éneklő vízumot, mint úti balladát, ezt a meg nem írtat,
Balladát opus nélkül, soha el nem játszottat, álmatlant,
Noha időnként az emigránsoknak álomban megjelenik:

De passage, de passage à Paris

na język węgierski przełożył
Győri GÁBOR (Węgry)

Đi qua biên giới Paris

Hải quan anh . Trở lại một buổi vào tháng mười một .
Ôi ! Bao nhiên năm trôi qua rồi ! Nhân viên sở hải quan đứng cạnh
ngọn đèn hải đăng vội vã nhắc lại :
„ Ông đến Balan " .
Chopin cởi mở giảng giải , là ông đến Balan và sẽ không bao giờ trở lại nữa ,
đây là ý định của ông ...
Ông không hiểu tiếng anh và cũng đã đọc qua một số tài liệu .
Tất cả bạn nhìn thấy ở đây là:
„Ông đến Warszawa , Balan , và đã đi qua Paris "
Chopin cất giấy tờ của cuộc hành trình vào trong túi ,
Ông đang mệt , ho, đôi bàn tay của ông đan vào nhau như có một dấu hiệu
gì đó đang báo trước . Xa xa có một chiếc tàu thủy đang quay trở lại ,
không gian trên chiếc tàu ấy thật là yên lặng .
Nhưng những người nghe, có thể đã nghe nói có thị thực trong tài liệu .
Như một bản tình ca của người lữ hành
Bản tình ca bất thành văn , mà không hề viết thành tác phẩm .
Không bao giờ trở lại của người ngoại quốc .
Ông không thể nào chợp mắt được , mặc dù thỉnh thoảng đã mơ thấy
giấc mơ của những người xuất ngoại .

na język wietnamski przełożyła
Ho Thi Hoang Linh (Wietnam)

De passage à Paris

Dover. Chopin parte in una notte di novembre,
Ah, era tanto tempo fa ! Il doganiere vicino al lampione
ripete: "Lei, in Polonia". Il compagno di Chopin
spiega che il signor Chopin in Polonia non torna,
per questione di ideologia... L'Inglese non capisce,
legge attentamente il documento – sopra il Canale della nebbia -
"Eppure qua č scritto Varsavia, Polacco,
che passa per Parigi"...

De Passage à Paris

Chopin ripone il documento nella borsa da viaggio,
č stressato, ha la tosse e gli trema la mano.
Il segnale. Parte la nave. Silenzio sulla nave,
ma chi avrebbe ascoltato attentamente, forse avrebbe udito
il visto sul documento,
cantare,
come una passeggera ballata, quella non scritta,
la ballata senza opus, mai suonata,
insonne, sebbene a volte gli emigranti lo sognano:

De passage, de passage à Paris

na język włoski przełożyła
Maddalena LUKASIK (Włochy)

spis

- Stanisław Baliński – notka o autorze 3
- Stanisław Baliński, *De Passage à Paris* 4
- **Elldin CAKOLLI** (Macedonia) – język albański 5
- **Roger HACKETT** (Anglia) – język angielski 6
- **Alaa Hassan Mohamed GOMMA** (Egipt) – język arabski 7
- **Iryna PINCHUK** (Białoruś) – język białoruski 8
- **Katarzyna KONCZEWSKA** (Białoruś) – język białoruski 9
- **Dafinka STOJCZEWA** (Bułgaria) – język bułgarski 10
- **Enlai TANG** (Tajwan) – język chiński 11
- **Anna PLASOVÁ** (Czechy) – język czeski 12
- **Brice THISSEN** (Belgia) – język francuski 13
- **Claire BOUCHER** (Francja) – język francuski 14
- **Eloi PIET** (Francja) – język francuski 15
- **Daniel GARCÍA** (Hiszpania) – język hiszpański 16
- **Jose María Rosa BASTIDA** (Hiszpania) – język hiszpański 17
- **Makiko KIHARA, Mikako SAKAMOTO** (Japonia) – język japoński 18

- **Estera CZOJ** (Korea) – język koreański 19
- **Justyna SIEMIERZ** (Litwa) – język litewski 20
- **Stefanija TODOROVIĆ, Pavlina MANAVSKA, Zlata MARKOSKA, Dragana KOSTIĆ, Ivana MANASIJOVA** (Macedonia) – język macedoński 21
- **Renata ROUWELER** (Holandia) – język niderlandzki 22
- **Sophie ROUWELER** (Holandia) – język niderlandzki 23
- **Wojciech KIEŁKOWSKI** (Niemcy) – język niemiecki 24
- **Nadine GEBAUER, Emily KATZENSTEIN, Barbara PITULA** (Niemcy) – język niemiecki 25
- **Ekaterina NIKITINA** (Rosja) – język rosyjski 26
- **Irena SZESTOPAŁOWA** (Rosja) – język rosyjski 27
- **Ksenia DIMITRIEWA** (Rosja) – język rosyjski 28
- **Pavel YAKIMOVETS** (Rosja) – język rosyjski 29
- **Maria MEDJO, Jovana NIKOLIĆ, Marina PIPER** (Serbia) – język serbski 30
- **Michal REMIŠ** (Słowacja) – język słowacki 31
- **Liliia GRYGORUŚ** (Ukraina) – język ukraiński 32
- **Tetiana KAMYSHANOVA** (Ukraina) – język ukraiński 33
- **Yunna KHARKEVYCH** (Ukraina) – język ukraiński 34
- **Marianna SHCHUR** (Ukraina) – język ukraiński 35
- **Győri GÁBOR** (Węgry) – język węgierski 36
- **Ho Thi Hoang Linh** (Wietnam) – język wietnamski 37
- **Maddalena LUKASIK** (Włochy) – język włoski 38

XIX Turniej tłumaczy
Stanisław Baliński: *De passage à Paris*

materiały dydaktyczne na użytek
XX letniej szkoły języka, literatury i kultury polskiej
Cieszyn 2010
Szkoła Języka i Kultury Polskiej
Uniwersytet Śląski w Katowicach